

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De his ex quorum co[n]sideratione peccata efficacius euitantunr.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

Vita & pene innumerabilia sunt, quae nos ad euitandum vitia debent inducere. Primo consideratio breuitatis, vanitatis, instabilitatis, atque fallaciae vitae praesentis. Quae enim est vita nostra nisi fumus celerrime euas-

nescens, & vapor ad modicum parens? Etenim dies nostri sicut umbra supra terram, & nulla est mora: quantumcunque etiam longa videatur aut fuerit in hoc seculo vita nostra: tamen comparatione vitae futurae nunquam finiendae, est tanquam momentum: secundum quod sanctus Iob loquitur, *Parce mihi domine, nihil enim sunt dies mei. Vi-* Sapient. 2
demus quoque ad oculum, quam multos et innum- Iob. 7.
merabiles fallat quotidie vita praesens: qui mundi huius diuitijs, delitijs, atque honoribus delectati, obtenebrati, infatuati, ea quae salutis sunt negligunt: spiritalia bona non expetunt, neque ad mortem omni die se praeparant. Ideo sicut viuunt sic finiunt. Et sicut deum infelicissime inhonorant dum sani, incolumesque consistunt: sic tempore mortis ab ipso iustissime relinquuntur, spernuntur, et condemnantur. Nonne ergo salubrius est vitam hanc pro amore futurae aeternaeque felicissimae vitae contemnere: omnem ipsius vanitatem ac impietatem abijcere, & bono illi diuino aeterno immenso fidelissime adherere? Ecce in hac praesentis instabilissima vita, necesse est nos aut aeternam felicitatem, aut aeternam damnationem mereri. Elige igitur mi amantissime quod tibi salubrius conspicis, et peccata cordialissime detestare, odi, deuota. Secundo, ad vitanda peccata valet non modice diligens consideratio mortis, nobis incessabiliter, ac velocissime propinquantis in qua fi-

O v nem

nem miserrimum fortietur vita vitiosa, quæ
 do delectat. Tunc enim quærent peruersi
 mundo magis quam deo intenti, ac adherentes
 vnius horæ inducias & sola eorum peccata
 grabunt cum eis. Tertio, consideratio summæ
 rigorosissimæ districtiōis diuini iudicij, vix
 q̄ horribile erit statim post mortem ante Christi
 tribunal præsentari, ab ipso iustissime iudicij
 suæ prolationem sententiæ præstolari, a dæmonibus
 ac propria conscientia accusari, coram
 & sanctis ipsius vitiosus videri. Itemque
 consideratio extremi ac generalis iudicij, in fine
 di venturi: quod a deo erit torribile, ut nulla
 lingua queat exprimere, nulla mens viatorum
 concipere. Itaq; qui profunde considerat q̄
 rabile, triste, horribile erit tunc cū corpore
 ma in infernalem lacum descendere, in ignem
 num corruere, in tenebrosissimo inferi carcere
 æternum ac desperabiliter clausum manere,
 doloris dolorosissima societate potiri, & vix
 dici possit indefinenter torqueri: hic indubie
 peccata vitabit, commissa deplanger, cor
 timotate custodiet. Quarto, consideratio effe
 totius infernalis supplicij. Itaq; quem mundus
 & carnis voluptas vel vanitas cordis delectat
 ac allicit, si rite perpenderit ad q̄tam desolatam
 æternalemq; poenā & om̄ium calamitatum
 miseriæ plenitudinē p̄dicta perducāt, ea
 nus abhorrebit ac fugiet. O mi' amabiliss. fra
 vtinā tibi ista vt dignum est saperent, q̄
 ptissime tunc mundū despiceres. Ecce enim
 vellet nunc per vnius spatium horæ in forn
 ardente pro toto mundo iacere? Cur ergo non
 tas quotidiana peccata, etiam venialissima

DE ENORMITATE PECC. Fo. 102

bus tanta in purgatorio infligenda est poena, grauior omni supplicio quod in praesenti infligi poterit vita. Ista quatuor considerationes a peccato retrahentes, praecipue pertinent ad imperfectos & incipientes: qui timore mali potius quam boni amore declinant a vitijs. Quinto, autem valet ad idem consideratio illius summæ & incomprehensibilis felicitatis caelestis, quam deus daturus est his qui eius amore vitant, odiantque peccata. Quum spes praemij minuat vim flagelli, nihil in seculo isto esse potest tam laboriosum poenale ac arduum, quod non prompte & æquanimiter sustinebit, qui æternæ illius beatitudine inexcogitabilem gloriam digne perpendit. Sexto, valet ad idem deuota, fiducialis, ac frequens oratio: vt homo sine gratia dei piissima se non posse peccata effugere pensans, non cesset deum pro gratia virtuose viuendi precordialiter exorare. Oportet quippe (ut ait *Luc. 18.*) semper orare et non deficere. Quicquid enim peccatores sumus, atque indigni per nos ipsos gratia thronum & deum maiestatis accedere, virginem sanctam aliosque sanctos ac sanctos in patrocinatores eligamus, ac inuocemus. Septimo ad vitandum peccata prodest praecipue consideratio diuinæ praesentiae, qua deus nos vbique & semper intuetur atque considerat: ex qua consideratione oritur in nobis castus pudor de omni inhonesto. Octauo, consideratio beneficiorum ipsius. Porro ad perfectos potissime artinet vitare peccata, ex consideratione diuinæ bonitatis, cui in peccato bonum caducum praefertur. Ex consideratione quoque diuinæ maiestatis, quæ peccato mortali infinite quodammodo inhonoratur,

DIONYSIVS CARTH.

ratur. Item ex consideratione diuinæ sanctitatis
 & æquitatis, cui peccatum displicet intime. Et
 consideratione etiam charitatis diuinæ, qua
 prior dilexit nos. Insuper ex iplo virtutum
 puritatis amore, & deformitatis peccati horro-
 re: quemadmodum quidam asseruit: Quam
 scirem deum mihi ignoscitur, non peccare pro-
 pter peccati inordinationem. At vero in pro-
 ctu religiosorum conscribitur, q̄ generalia re-
 dia contra peccata communiter sunt hæc. Pri-
 mum est voluntaria paupertas, vt homo in
 bus patiatur penuriam; etiam in vestitu ac
 ctu, ceterisque necessarijs. Quemadmodum
 temporalium abundantia, plurimorum est oc-
 sio vitiorum; sic paupertas a multis retrahitur
 lis. Secundum, est despectio hominum, vt qui
 omnibus contemnatur, exprobreitur, & con-
 datur: sic enim superbix tumor reprimitur, in-
 larisque gratia a domino impetratur. Tertium
 est strenuum magisterium, quo homo cogit
 cere quæ sibi alias displicerent: et ea omittere,
 libenter efficeret: atque in singulis propriam
 linquere voluntatem. Quartum, est elongatio
 secularium consortio, per quod quies & puritas
 animæ impeditur. Quintum est, quamcumque
 uersitatem ac tribulationem patienter suffere.
 Et sicut sancti patres in heremo concorditer
 cuerunt, ad vincendum tentamenta diaboli
 peccata, potissime iuuat, proprii cordis secretis
 alicui uiro spiritali idoneo plenarie aperire, et
 consilijs assentire. Diabolus nanque quum
 princeps tenebrarum, odit, fugitque lucem,
 fraudum suarum manifestationem, ac humilitatis
 sui ipsius accusationem; insidiarum autem suarum

1. Iohan. 4

Plato.

occultationem maxime amat. Hinc ait saluator, Omnis qui male agit, odit lucem: qui autē facit veritatem, venit ad lucem: vt manifestetur opera eius, quia in deo sunt facta. Verum aliqui sunt male ac periculose verecūdi, cogitationum affectionum & tentationum suarum secreta pādere non volentes modo nunc tacto: idcirco vitii labuntur, & varijs vitiis implicantur. Certū est insuper, q̄ frequens atque deuota sacramentalis confessio, plurimum valet ad fugiendum peccata, & gratiam promerendam. Imo sicut quilibet Christianus debet quotidie, saltē aliqua hora, actualement habere peccatorum suorum contritionem: sic quoque debet quotidie firmum habere propositum confitendi, tempore opportuno. Similiter fugere otia, prodest ad vitandum peccata. Otia nanque dant vitia. Ideo assumenda est semper aliqua occupatio fructuosa. Præterea reor q̄ nihil efficacius sit ad omnia mala vitanda, ad resistendum diabolo, ad proficiendum in omni virtute, charitate, & gratia, ad insistendum sanctis operibus, ad uacandum deo mente compuncta, dulci, ac pia: quam interna frequens ac diligens meditatio dominicæ passionis. In hac enim videmus quantum deus dilexit nos, quantā etiam patientiam, mansuetudinem, humilitatem, Christus in passione monstrauit ac docuit, & quāliter in cruce distentus, pro occisoribus suis precatus sit: quæ omnia digne pensando, omnem superbiam, iram, impatientiam, carnalitatem, atque inuidiam abijciemus: charitati, mititati, patientiæ, poenitentiaque studentes. Ecce mi prædilecte omnium horum iam descriptorum consideratio prouida, ad vitandum ea quæ deo displicent, &

tibi

DIONYSIVS CARTH.

tibi potissime nocent. i. peccata, te sp inducunt
mēte purgata, crescas sp in charitate diuina &
gratia, vniuersisq; charismatibus spiritus sancti
Quomodo habere se debet, qui ad perfecti
onem cupit pertingere.

Art. XXII.

Vicunq; internæ puritati ac sancti
tati optat studere, veracq; perfectio
nē attingere: primo oim debet se
tāq; conuersationē suā, in uera humi
litate ac diuino timore fundare. De

i. Pet. 5
Iaco. 4

us nanq; superbis resistit, humilib. v̄o dat gratia
tanto pleniorē, q̄ profundiorē habuerint humi
tatē. Et rursus ait scriptura, Si nō in timore deo
nueris te instanter, cito subuertet̄ domus tua. Et
cundo debet uenialia pctā quasi mortalia ablu
rere ac fugere, q̄tum possibile fuerit: eo q̄ veni
lia incrementum gratiæ, charitatis feruorē, in
ctitatisq; mundiciā, mō p̄ducto impediāt. Sed
qm̄ sine venialibus esse & viuere non valent
per t̄ps notabile. Tertio debet vitā sua omnino
& nocte frequenter ac diligētissime considerare
venialia deplorare, punire, seq; in oibus d̄p̄
care, humiliare, ac spernere: aliorū autē facta
debet curiose obseruare, aut iudicare. Quarto
bet in omnibus quæ agit oculum circumspici
nis habere, actualiterq; attendere & curare, ut
deum aliq̄ mō offendat. Quum. n. in actibus
manis indiuidualibus non sit indifferens, (v̄t
Thomas affirmat) ita q̄ omnis actus hominis
rationis deliberatione procedēs, est bonus ac me
ritorius, v̄t malus moraliter ac demeritorius. Et
tum est q̄ nisi quis in vniuersis quæ agit circum
specte omnino se gerat, multa venialia incidit.